

Gledališka kritika

Čisto veselje

Johanna Spyri: Heidi, predstava za otroke, krstna uprizoritev, **SLG** Celje

Petra Vidali

Ne spomnim se, da bi se mi Heidi kdaj zdela veselo čtivo. Poučno in bolj žalostno kot ne. Pa ne samo obsežni pasusi o težkih momentih nje-nega otroštva, tudi tisti o srečni in igrivi Heidi niso bili niti malo smešni. Za knjigo iz leta 1881 to ni tako čudno, čudno pa je, da se tudi ob risankah o mali alpski deklici nismo ravno smejali. Ob predstavi v **SLG** Celje v režiji Ivane Djilas se je smejalo mladim in starim. Sama sem jo gledala z ne več otroki, prej mlajšimi mladostniki, kar naj bi bila še posebno občutljiva (se pravi za umetnost neobčutljiva) starostna skupina, in nihče ni trpel. V uri in deset minut ni bilo niti minute priložnosti za dolgočasenje.

Arhaični podeželski in meščanski interier se odpirata v arhaični gledališki škatli, velikem namiznem gledališču tako rekoč, ki ponuja ob osrednjem odru še cel kup drugih možnosti. Heidijina sobica v zgornjem nadstropju z okroglim okencem je priložnost za krasne doprsne igralske izreze na primer, čez streho pa je speljana tudi prava arhaična železniška igrarija za prehode iz mesta na kmete in nazaj. Kontekstualno to potujoče gledališče spremljajo potujoči artisti, glasbeniki in zabavljači za uverture, epiloge in intermezze. Zelo muzikalično muziko ustvarjajo na instrumentih, na kakršne bi verjetno lahko igrali v Heidijini vasici v Heidijinem času, ko bi se tam ustavili na tržni dan. Rimano in duhovito nam postrežejo tudi z predgovodovino, glavni akterji pa imajo vsak svoj hitro zapomnljivi song, zmes informativnega sižeja in idejnih poant, pa še duhoviti so, razen dedovega, ki je poetičen, in to na zelo lep način. Ne poziva nazaj k naravi, ampak z besedo in glasbo pripelje nazaj naravo samo.

Med muziciranjem in petjem (pa oponašanjem kikirikanja jutranjega petelina na primer ali meketanja koz, ki so tudi duhovit scenski artefakt) odigrajo na glavni sceni ključne prizore iz Heidijine zgodbe: prisilni

izgon iz mestnega raja in prihod na planino, udomačevanje in veselo divjanje po pašnikih, potem pa spet prisilna vrnitev v mesto in muke v Klarinem domu, srečna vrnitev in potem še Klarin obisk s srečnim koncem. Predstava ne ignorira težav, malim protagonistom nastavi skoraj vse ovire, ki si jih je izmislila Spyrijeva: Heidi dvakrat na silo iztrgajo iz matičnega okolja in drugič res postaja deprimirana. Petru sicer prihranijo družinsko žalost, ne pa tudi hudega ljubosumnja ob Heidijinem novem prijateljstvu, in Klara ima še zmeraj zaposlenega očeta in hudobno varuško in invalidski voziček. In čeprav na koncu na planini res vstane z vozička, to ni postulirano kot kakšno čudežno ozdravljenje - predstava daje že prej jasno vedeti, da Klara ni tako bolna, kot jo hoče bolno njena bolna varuška, poleg tega pa tudi potem ravno ne steče po višinskih travnikih, ampak bolj krevsa. In tako kot ni patetičen, ampak ljubko smešen njen moment shojenja in kot ona ni anemično zatrta, je s humorjem narejen, se pravi karikiran tudi lik varuške.

In da bomo še malo vzgojni: teme, ki jih celjska Heidi nezateženo odpira v domišljeni otroški veseloigri, so danes enako pomembne ali še bolj pomembne, ko kot so bile konec 19. stoletja: najprej pravica otrok do varnosti, sprejetosti, ljubezni, a tudi do svobode in zaščite pred preveč zaščitniškimi odraslimi, potem pa seveda tudi narava kot vrednota, še veliko dragocenejša, kot je bila v Heidijinem, še predindustrijskem času.

Ob popolni smrkljici, ki jo razganja od energije **Žive Selan**, in dobrodušno godrnjavem dedu Braneta Završana bi z veseljem še enkrat naštel vse člane igralske ekipe, ampak ker jih lahko preberete v okvirju, izpostavim samo še Urbana Kuntariča kot Petra in Beti Strgar kot Klaro. In predstavo vsem

veselo priporočam.

Ustvarjalci uprizoritve

Avtorica dramatisacije **Tatjana Doma**, režiserka Ivana Djilas, avtorica songov Ana Duša, avtor Petrovega songa **Branko Završan**, dramaturginja **Tatjana Doma**, scenografka in kostumografka Barbara Stupica, avtor glasbe in korepetitor Boštjan Gombač, koreografka Maša Kagao Knez, oblikovalca svetlobe Barbara Stupica in Denis Kresnik, lektor Jože Volk. **Igrajo:** **Živa Selan**, **Branko Završan**, Barbara Medvešček, Urban Kuntarič, Mario Šelih, Jagoda, Damjan M. Trbovc, Beti Strgar, Rastko Krošl, David Čeh. **Band:** David Čeh (škaf bas, perilnik), Jagoda (glas), Urban Kuntarič (činele), Rastko Krošl (kitara), Barbara Medvešček (glas), Beti Strgar (melodika), Mario Šelih (triangel), Damjan M. Trbovc (glas, kravji zvonci), **Branko Završan** (ukelela, autoharp, pojoča žaga, ustna harmonika, irski boben).

Premiera 27. septembra, ogled 9. oktobra.

Živa Selan kot Heidi in Urban Kuntarič kot Peter

Foto: Uroš HOČEVAR/SLG Celje